

Neljapäev, 2. veebruar 2012

59. nõuab, et Euroopa Kontrollikojale ja OLAFile tagataks piisavad eelarvevahendid ja personal tõhusate kontrollimehhanismide loomiseks ja eelarvemenetluste järelevalve korraldamiseks ELi tasandil;

60. palub komisjonil kindlaks määrata ja esikohale seada poliitikameetmed, millel on liikmesriikide stabiilsus- ja lähenemisprogrammides ning riiklikes reformiprogrammides mõju eelarvele;

*

* *

61. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

ELi konkurentsipoliitika

P7_TA(2012)0031

Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2012. aasta resolutsioon ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta (2011/2094(INI))

(2013/C 239 E/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 2010. aasta konkurentsipoliitika aruannet (COM(2011)0328) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2011)0690),
- võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle ⁽²⁾ (EÜ ühinemismäärus),
- võttes arvesse komisjoni suuniseid, mis käsitlevad meetodit trahvide määramiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punktile a ⁽³⁾ (trahvimissuunised),
- võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2008. aasta teatist „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras” ⁽⁴⁾ (pangandusteatis),
- võttes arvesse komisjoni 5. detsembri 2008. aasta teatist „Finantsasutuste rekapitalizeerimine praeguses finantskriisis: piirdumine minimaalselt vajaliku abiga ja kaitsemeetmed põhjendamatute konkurentsimootustuste vastu” ⁽⁵⁾ (rekapitalizeerimisteatis),

⁽¹⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 210, 1.9.2006, lk 2.

⁽⁴⁾ ELT C 270, 25.10.2008, lk 8.

⁽⁵⁾ ELT C 10, 15.1.2009, lk 2.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- võttes arvesse komisjoni 25. veebruari 2009. aasta teatist langenuid väärtusega varade käsitlemise kohta ühenduse pangandussektoris ⁽¹⁾ (langenuid väärtusega varade teatis),
- võttes arvesse komisjoni 23. juuli 2009. aasta teatist finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta ⁽²⁾ (ümberkorraldamismeetmete teatis),
- võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2008. aasta teatist „Ajutine ühenduse riigiabi meetmete raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks” ⁽³⁾ (ajutine raamistik),
- võttes arvesse komisjoni 1. detsembri 2010. aasta teatist „Euroopa Liidu riigiabi meetmete ajutine raamistik praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks” ⁽⁴⁾ (uus ajutine raamistik, mis asendab 31. detsembril 2010 lõppenud raamistikku),
- võttes arvesse parlamendi tellitud 2011. aasta juunis valminud uuringut „Riigiabi – kriisieeskirjad finantssektorile ja reaalmajandusele” ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 5. oktoobri 2011. aasta töödokumenti „Finants- ja majanduskriisi tõttu vastuvõetud ajutiste riigiabieeskirjade mõju” (SEK(2011)1126),
- võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks seoses liikmesriikide aruandluskohustuse lihtsustamisega,
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Avalik arutelu: Euroopa ühtne lähenemisviis ühistele kahjunõuetele” (SEK(2011)0173),
- võttes arvesse konkurentsi peadirektoraadi dokumenti „Parimad tavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaste menetluste rakendamisel” ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse konkurentsi peadirektoraadi dokumenti „Parimad tavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 101 ja 102 seotud ärakuulamise eest vastutavaid ametnikke käsitlevate menetluste rakendamisel” ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse konkurentsi peadirektoraadi dokumenti „Majandusandmete esitamise ja andmekogumise parimad tavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 101 ja 102 seotud juhtumite ja ühinemisjuhtumite puhul” ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse 20. oktoobri 2010. aasta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet ⁽⁹⁾ (edaspidi „raamkokkulepe”), eelkõige selle artikleid 12 ⁽¹⁰⁾ ja 16 ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ ELT C 72, 26.3.2009, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 195, 19.8.2009, lk 9.

⁽³⁾ ELT C 16, 22.1.2009, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 6, 11.1.2011, lk 5.

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=32471>

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/best_practice_articles.pdf.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/hearing_officers.pdf.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/best_practice_submissions.pdf

⁽⁹⁾ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

⁽¹⁰⁾ „Iga komisjoni liige tagab korrapärase ja otsese teabevahetuse komisjoni liikme ja asjaomase parlamendikomisjoni esimehe vahel.”

⁽¹¹⁾ „Kolme kuu jooksul pärast parlamendi resolutsiooni vastuvõtmist esitab komisjon parlamendile kirjaliku teabe meetmete kohta, mida on võetud vastuseks konkreetsetele parlamendi resolutsioonides esitatud nõudmistele, sealhulgas juhtudel, kui komisjon ei ole saanud parlamendi seisukohti järgida.[...]”

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- võttes arvesse oma 25. aprilli 2007. aasta resolutsiooni rohelise raamatu kohta, mis käsitleb EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamist ⁽¹⁾, ning 26. märtsi 2009. aasta resolutsiooni valge raamatu „EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamise kohta” ⁽²⁾ teemal ning majandus- ja rahanduskomisjoni 20. oktoobri 2011. aasta arvamust Euroopa ühtse lähenemisviisi kohta kollektiivsele õiguskaitsele,
  - võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavate ELi riigiabi eeskirjade uuendamise kohta ⁽³⁾,
  - võttes arvesse oma 22. veebruari 2005. aasta resolutsiooni komisjoni XXXIII konkurentsipoliitika 2003. a raporti kohta ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni komisjoni 2004. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽⁵⁾, 19. juuni 2007. aasta resolutsiooni 2005. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽⁶⁾, 10. märtsi 2009. aasta resolutsiooni 2006. ja 2007. aasta konkurentsipoliitika aruannete kohta ⁽⁷⁾, 9. märtsi 2010. aasta resolutsiooni 2008. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽⁸⁾ ja 20. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni 2009. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta ⁽⁹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni 2010. aasta konkurentsipoliitika aruande kohta (INT/594 - CESE 1461/2011),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamust (A7-0424/2011),
- A. arvestades, et 2008. aasta sügisel puhkenud finants- ja majanduskriisist ei ole veel üle saadud; arvestades, et finantsturgude heitlik olukord ja hirm majanduslanguse ees on viimastel kuudel muutunud taas väga teravaks probleemiks;
- B. arvestades, et komisjon reageeris kriisi puhkemisele kiiresti ja mõistlikult, võttes vastu riigiabi erieeskirjad ja kasutades konkurentsipoliitikat kriisijuhtimise vahendina; arvestades, et see oli ja on ka praegu mõeldud ajutise korrana, kuigi selle kestus on ületanud esialgu kavandatu;
- C. arvestades, et 1. oktoobrist 2008 kuni 1. oktoobrini 2010 võttis komisjon vastu üle 200 otsuse, mis käsitlesid finantssektorile ette nähtud riigiabi; arvestades, et 2009. aastal kasutasid liikmesriigid finantssektori toetamiseks riigiabi nominaalses kogusummas 1 107 miljardit eurot (9,3% ELi SKPst); arvestades, et komisjoni poolt alates kriisi algusest kuni 1. oktoobrini 2010 heakskiidetud meetmete maksimaalne maht (sealhulgas kavad ja sihtotstarbelised meetmed) oli 4 588,9 miljardit eurot;
- D. arvestades, et komisjon kehtestas alates 1. jaanuarist 2011 kohaldatava nõude esitada iga abisaaja kohta, kelle suhtes on rakendatud rekapiitaliseerimis- või langenud väärtusega varadega seotud meetmeid, ümberkorraldamiskava, olenemata sellest, kas asjaomast panka peetakse põhimõtteliselt elujõuliseks või raskustes olevaks;
- E. arvestades, et kriisi ajal antud suuremahuline riigiabi näiteks tagatisskeemide, rekapiitaliseerimiskavade või pankade rahastamiseks ettenähtud täiendavate likviidsustoetuste näol on kaasa toonud tugeva tasakaalustamatuse riigi rahanduses; arvestades, et praegu veel ei ole teada, kui suurt mõju võivad avaldada riigiabi ja eriti pankadele antud tagatised tulevikus, kui osa nendest tagatistest tegelikult sisse nõutakse;

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 653.

⁽²⁾ ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 161.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0494.

⁽⁴⁾ ELT C 304 E, 1.12.2005, lk 114.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 143.

⁽⁶⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 105.

⁽⁷⁾ ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 43.

⁽⁸⁾ ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 16.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0023.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

- F. arvestades, et proteksionism ja konkurentsieskirjade mittejäustamine ainult süvendaksid ja pikendaksid kriisi, ning arvestades, et konkurentsipoliitika on tähtis vahend selleks, et hoida ELi siseturg dünaamilise, tõhusa ja innovaatilisena ning säilitada maailma tasandil konkurentsivõime;
- G. arvestades, et kõigist majanduskriisiga toimetuleku pingutustest hoolimata on kartellid ikka veel kõige tõsisemaks ohuks konkurentsile, tarbijate heaolule ja turgude tõhusale toimimisele ning seetõttu ei saa neid isegi majanduskriisi ajal vastuvõetavaks pidada;

Komisjoni 2010. aasta konkurentsipoliitika aruanne

1. väljendab heameelt komisjoni 2010. aasta konkurentsipoliitika aruande üle; rõhutab selle aruande 40. aastapäeva puhul, et konkurentsipoliitika on aidanud palju kaasa tarbijate heaolu suurendamisele ning on olnud oluline vahend kaupade, teenuste, isikute ja kapitali vaba liikumise takistuste kõrvaldamiseks; juhib tähelepanu sellele, et konkurentsipoliitika on jätkuvalt oluline vahend ühtse turu säilitamisel ja tarbijate huvide kaitsmisel; toonitab, et mõned eeskirjad tuleb uute probleemide lahendamiseks ajakohastada;
2. märgib, et rangete põhimõtete ning paindlike menetluste koosmõju on võimaldanud konkurentsipoliitikal olla konstruktiivne ja stabiliseeriv tegur ELi finantsüsteemis ja reaalmajanduses üldisemalt;

Konkurentsipoliitikaga seotud soovitused

3. usub, et hindade suurem läbipaistvus on väga oluline konkurentsi ergutamiseks ühtsel turul ja tarbijatele tõeliste valikuvõimaluste pakkumiseks;
4. tunneb heameelt komisjoni ja tarbijajuhenduste vahel Euroopa konkurentsioiguse valdkonnas toimuva teabevahetuse üle ning julgustab mõlemat poolt seda edendama ja kaasama vajaduse korral muid sidusrühmi;

Riigiabi järelevalve

5. kiidab heaks komisjoni talituste töödokumendi, mis on koostatud eesmärgiga hinnata finants- ja majanduskriisi tõttu vastuvõetud ajutiste riigiabieeskirjade mõju; võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, et üldiselt on riigiabi avaldanud mõju, et vähendada finantsilist ebastabiilsust, parandada finantsturgude toimimist ja leevendada kriisi mõju reaalmajandusele; peab siiski küsitavaks, kas see optimistlik analüüs on paikapidav;
6. rõhutab, et riigiabi suhtes kohaldatav ajutine kord on olnud kriisile reageerimise esialgse abinõuna positiivne, kuid seda ei saa ebamõistlikult pikendada; rõhutab vajadust lõpetada ajutiste meetmete võtmine ja erandite tegemine nii kiiresti kui võimalik ja niipea kui majandusolukord seda lubab;
7. märgib, et vaja on uut alalist õigusraamistikku riigiabi eeskirjade kohaldamiseks, et kõrvaldada kriisielises õigussüsteemis leitud puudused, eelkõige seoses finantssektoriga, ning et eemaldada finants- ja majanduskriisi ajal tekkinud moonutused;
8. võtab teadmiseks, et pangandussektori jaoks on välja kuulutatud spetsiifilised päästmis- ja ümberkorraldamissuunised; soovib, et komisjon võtaks arvesse päästeetapil keskpankade poolt antava likviidsus-toetuse mõju konkurentsi moonutamise seisukohalt ning tagaks pankade nõuetekohase ümberkorraldamise, millesse enne riigi kapitalisüsti tuleb kaasata aktsionärid ja võlakirjaomanikud;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

9. nõuab tungivalt, et komisjon seoks pangandussektorile pärast 2011. aastat antava ajutise riigiabi andmise pikendamise tõhustatud ja rangemate tingimustega seoses bilansi koostise ja mahu vähendamisega, sealhulgas tuleks piisavat tähelepanu pöörata laenuandmisele, aga ka rangematele piirangutele boonuste ja dividendide jagamisel ning muudele olulistele teguritele; on seisukohal, et need tingimused peaksid olema selgelt esitatud ning komisjon peaks neid hiljem hindama ja neist kokkuvõtte tegema;
10. võtab teadmiseks komisjoni seni vastu võetud meetmed, millega vähendatakse kriisi ajal abi saanud, pankrotistumiseks liiga suurte või omavahel liialt seotud äriühingute bilansimahtu; on seisukohal, et sellise eesmärgiga meetmeid oleks juurde vaja;
11. rõhutab seejuures, et pangandussektoris käimasolev konsolideerimine on tegelikkuses suurendanud paljude suurte finantsasutuste turuosa, ning nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon jälgiks pidevalt asjaomast sektorit, et tõhustada Euroopa pangandussektoris konkurentsi, kehtestades muu hulgas ümberkorraldamiskavad, mis näevad ette pangandustegevuse lahutamise seal, kus eraklientide hoiused võimaldavad neil asutustel rahastada riskantsemat investeerimispanganduse tegevust;
12. märgib, et Euroopa Keskpank andis kriisi ajal mitmeid erandlikke likviidsussüste; võtab teadmiseks komisjoni hinnangu, et taoline meede ei ole otseses mõttes riigiabi, nagu komisjon oma uuringus märgib; rõhutab siiski, et ELi tasandil võetavaid poliitilisi meetmeid tuleb kooskõlastada ning et komisjon peaks võtma arvesse Euroopa Keskpanga või teiste keskpankade antava abi või muude riigi sekkumiste mõju, kui ta hindab riigiabi andmist pankadele, mis saavad abi ka Euroopa Keskpanngalt või teistelt keskpankadelt;
13. märgib, et komisjoni hinnangus, mis käsitleb meetmete siseturuga kokkusobivust, ei ole arvestatud seda mõju, mida avaldasid kriisi aja pankadele antud Euroopa Keskpanga toetus ja muud riiklikud sekkumised; palub komisjonil hinnata sellist tegevust tagantjärele;
14. palub komisjonil esitada kiiresti ettenähtud seadusandlik ettepanek, et lahendada makseraskustesse sattunud pankade probleem tõeliselt euroopalikus raamistikus, mis tagaks ühised eeskirjad, ühised sekkumisvahendid ja ajendid ning vähendaks maksumaksjate osaluse miinimumini eelkõige seeläbi, et luuakse ühtlustatud isefinantseerivad (riskipõhisel meetodil) kriisilahendusfondid raskustesse sattunud ettevõtete jaoks;
15. rõhutab, et riigiabi tuleb eraldada viisil, mis ei moonutaks konkurentsi ega toetaks olemasolevaid ettevõtjaid alustavate ettevõtjate arvelt;
16. on seisukohal, et riigiabiga tuleks toetada innovatsiooni ja teadusuuringute klastreid ning seeläbi toetada ettevõtlust;
17. kutsub komisjoni üles tagama, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavate riigiabi eeskirjade kavandatud lihtsustamine ei halvendaks ülemäärase hüvitise maksmise kontrollimist;
18. võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse kehtestada miinimumeeskirjad seoses riigiabiga üldist majandushuvi pakkuvate teenuste jaoks; rõhutab, et vaja on selgeid ja lihtsaid kriteeriume, mille abil kindlaks määrata, milliseid teenuseid riigiabi hõlmaks;
19. nõuab, et igasugune ettepanek vabastada üldist majandushuvi pakkuvate teenuste täiendavad valdkonnad põhimõtteliselt teatamiskohustusest peab põhinema tõenditel, et selline vabastus eeskirjadest on õigustatud, vajalik ega moonuta liigselt konkurentsi;
20. rõhutab konkurentsi edendamise tähtsust kõigi sektorite, mitte ainult teenuste sektori puhul, mis moodustab 70% Euroopa majandusest; rõhutab ühtlasi uute ettevõtete asutamise ja teenuste loomise õigust;

Neljapäev, 2. veebruar 2012*Monopolidevastane võitlus*

21. soovib, et juhul kui komisjon esitab ettepaneku võtta vastu horisontaalne raamistik ühiste kahjunõuete kohta, võetaks vajaduse korral vastu järelhagi põhimõte, mille kohaselt võib eraõiguslikku jõustamist ühise kahjunõude alusel rakendada ainult juhul, kui komisjon või riiklik konkurentsiasutus on juba vastu võtnud rikkumist käsitleva otsuse; märgib, et järelhagi põhimõtte kehtestamine ei välista võimalust näha ette nii eraldiseisvad kui ka järelhagid;

22. märgib, et vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismid sõltuvad sageli ettevõtja valmidusest koostööd teha ning tõhusa kohtuliku hüvitussüsteemi kättesaadavus toimiks osapooltele tugeva stiimulina jõuda kohtuvälisele kokkuleppele, mis lahendaks tõenäoliselt hulga juhtumeid, vältides seega kohtuvaidlust; toetab vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismide loomist ELi tasandil, et tagada kiire ja soodne vaidluste lahendamise võimalus, millel oleksid kohtumenetluse ees teatud eelised; rõhutab siiski, et need mehhanismid peaksid jääma, nagu nende nimetuski ütleb, üksnes õigusliku hüvituse alternatiiviks, mitte eeltingimuseks;

23. rõhutab, et pärast Euroopa Kohtu otsuseid kohtuasjades C-360/09, Pfeiderer ja 437/08 CDC Hydrogene Peroxide peab komisjon tagama, et kollektiivne õiguskaitse ei sea ohtu leebema kohtlemise süsteemi tõhusust ja kokkuleppemenetlust;

24. on seisukohal, et konkurentsivaldkonnas tekkivaid spetsiifilisi küsimusi tuleks asjakohaselt arvesse võtta ning iga meede, mida kohaldatakse kollektiivse õiguskaitse suhtes, peab täielikult ja nõuetekohaselt arvestama konkurentsivaldkonna eripära;

25. rõhutab veel kord, et kollektiivse õiguskaitse puhul konkurentsipoliitikas on vaja kehtestada tagatised, et vältida ühishagide puhul asjatuid nõudeid ja ülemääraseid kohtuvaidlusi ning tagada menetluslik võrdsus kohtus; rõhutab, et sellised tagatised peavad muu hulgas hõlmama järgmisi punkte:

- nõude esitajate rühm peab olema selgelt kindlaks määratud enne nõude esitamist (ühinemisvõimalusega (*opt-in*) menetlus);
- riiklikud institutsioonid, nagu ombudsmanid või prokurörid, samuti esindusorganid, võivad esitada hagi selgelt määratletud hagejate rühma nimel;
- ELi tasandil tuleb kehtestada kriteeriumid, mille alusel kindlaks määrata esindusorganid, kes võivad esitada esindushagi;
- ühishagi süsteem tuleb tagasi lükata, sest see soodustaks ülemääraseid kohtuvaidlusi, võib minna vastuollu mõnede liikmesriikide põhiseadusega ning kahjustada nende ohvrite õigusi, kes osaleksid menetluses enese teadmata, kuid kellele kohtu otsus oleks sellegipoolest siduv;

a) lubatud on individuaalse hagi esitamine:

- hagejatel peab igal juhul olema vabadus esitada alternatiivina individuaalne hüvitusnõue pädevasse kohtusse;
- kollektiivse hagi esitajad ei tohi olla paremas olukorras kui individuaalse hagi esitajad;

b) väiksema ja hajusa kahju hüvitamine:

- väiksema ja hajusa kahju hüvitamise taotlejad peaksid kollektiivse õiguskaitse kaudu saama asjakohase võimaluse õiguskaitseks ning õiglaseks hüvitamiseks;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

c) ainult tegeliku kahju hüvitamine:

- hüvitada võib ainult tegelikult kannatatud kahju; karistuslikud kahjuhüvitised ja alusetu rikastumine tuleb keelata;
- iga hageja peab oma nõuet tõendama;
- väljamõistetud kahjuhüvitis tuleb jaotada üksikute hagejate vahel proportsionaalselt individuaalselt kannatatud kahjuga;
- tingimuslikud tasud on üldiselt Euroopas tundmatud ja need tuleb tagasi lükata;

d) „kaotaja maksab” põhimõte:

- hagi ei saa esitada, kui hagejal ei ole rahaliste vahendite puudumise tõttu kaitsjat; menetluskulud ja seega ka kohtumenetlusega kaasneva riski kannab kohtuasja kaotaja pool; liikmesriikide pädevuses on kehtestada kohtukulude jaotamise eeskirjad;

e) vältida rahastamist kolmandatelt osapooltelt

- menetlusi ei tohiks eelnevalt rahastada kolmandad osapooled, näiteks seeläbi, et hagejad nõustuvad loovutama kolmandatele pooltele võimalikud hilisemad kahjuhüvitamisnõuded;

26. rõhutab, et igasugune horisontaalne raamistik peab täitma kaks peamist tingimust:

- liikmesriigid ei kohalda ELi õiguse rikkumisest tuleneva kollektiivse õiguskaitse juhtumite korral rangemaid tingimusi, kui kohaldatakse nende juhtumite puhul, mis tulenevad liikmesriigi õiguse rikkumisest;
- ükski horisontaalse raamistiku põhimõte ei takista edasiste meetmete vastuvõtmist ELi õiguse täieliku toimimise tagamiseks;

27. kiidab heaks komisjoni 2012. aasta tööprogrammis kavandatud õigusakti, mis käsitleb konkurentsi-eeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamist; rõhutab, et selles tuleks arvesse võtta Euroopa Parlamendi varasemaid resolutsioone kõnealusel teemal ning et õigusakt tuleb vastu võtta seadusandliku tavamenetluse korras;

28. on veendunud, et trahvimine on oluline vahend eeskirjade täitmise avalik-õiguslikuks tagamiseks ja hoiatamiseks;

29. märgib, et toimimisviisi mõjutavad mitte ainult karistused, vaid ka eeskirjade järgimise ergutamine; pooldab lähenemisviisi, mis mõjuks tõhusa hoiatusena ning samal ajal ergutaks eeskirju järgima;

30. rõhutab, et kõrgete trahvide kehtestamist ei tohi kasutada ega tohiks edaspidi kasutada ELi eelarve rahastamise alternatiivse mehhanismina;

31. märgib, et trahvide määramise meetod sisaldub muus kui seadusandlikus aktis – 2006. aasta trahvimissuunistes –, ning nõuab taas kord, et komisjon lisaks trahvide arvutamise üksikasjalikud alused koos uute trahvimispõhimõtetega määrusesse (EÜ) nr 1/2003;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

32. ergutab komisjoni oma trahvimissuuniseid läbi vaatama ning soovib, et komisjon kaaluks järgmiseid põhimõtteid:

- võtta arvesse asjaolu, et nõuetele vastavuse stabiilsete programmide rakendamine ei tohiks põhjustada rikkujale suuremaid negatiivseid tagajärgi võrreldes proportsionaalse karistusega rikkumise eest;
- kehtestada eri trahvimäär ettevõtetele, kes on tegutsenud tahtlikult või ettevaatamatult;
- võtta arvesse riigi ja erasektori kohustuste omavahelist toimet ELi konkurentsioiguses; komisjon peaks kindlustama, et trahvides võetaks arvesse hüvitusi, mida kolmandatele pooltele on juba makstud; seda tuleks kohaldada ka ettevõtetele, keda koheldakse leebemalt; lisaks võiks rikkujat innustada maksma hüvitist kohtuvälise kokkuleppe alusel enne, kui tehakse lõplik trahviotsus;
- määrata kindlaks tingimused, mille alusel emaettevõtted, kellel on otsustav mõju tütaretevõtte üle, kuid kes ei ole rikkumisega otseselt seotud, vastutaks solidaarselt oma tütaretevõtete toime pandud konkurentsieeskirjade rikkumise eest;
- nõuda korduvrikkumiste puhul selget seost ühelt poolt uuritava rikkumise ja varasemate rikkumiste ning teiselt poolt asjaomase ettevõtte vahel; arvesse tuleks võtta ajalist ülempiiri;

33. märgib, et maksejõuetusest tulenevate trahvi vähendamise taotluste arv on suurenenud, eelkõige nn ühe toote ettevõtetelt ja VKEdelt; on seisukohal, et trahvi vähendamise alternatiivina võiks kaaluda hilinevad ja/või mitmes osas maksete süsteemi, et vältida ettevõtete tegevuse lõpetamist;

34. ootab, et võetaks vastu trahvimissuunised nn ühe toote ettevõtete ja VKEde kohta, nagu on teatanud komisjoni asepresident Joaquín Almunia;

35. tunneb heameelt kokkuleppemenetluse kasutamise üle kartellijuhtumite puhul, et muuta protsess tõhusamaks;

36. nõuab, et komisjon turul valitseva seisundi võimalikku kuritarvitamist uurides jälgiks tähelepanelikult nn rikkuse allatilkumist (*trickle-down economics*), olles tuvastanud, et valitsevat seisundit ei ole kuritarvitatud;

Ühinemiste kontrollimine

37. on veendunud, et majandus- ja finantskriisi ei õigusta ühinemisi kontrolliva ELi poliitika leebemaks muutmist; palub komisjonil tagada, et ühinemistega, eelkõige nende ühinemistega, mille eesmärk on päästa või ümber korraldada raskustes olevad pangad, ei loodaks „läbikukkumiseks liiga suuri” ja üldiselt süsteemse olulisusega asutusi;

38. rõhutab, et konkurentsieeskirjade kohaldamist ühinejatele tuleb hinnata kogu siseturu seisukohast;

Rahvusvaheline koostöö

39. rõhutab, kui tähtis on konkurentsieeskirjade ülemaailmse lähendamise edendamine; julgustab komisjoni rahvusvahelises konkurentsivõrgustikus aktiivselt osalema;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

40. ergutab komisjoni sõlmima kahepoolseid koostöölepinguid konkurentsieskirjade täitmise tagamiseks; tunneb heameelt, et välja on kuulutatud läbirääkimised sellise lepingu sõlmimiseks Šveitsiga, ning ergutab poliitika ja jõustamismeetmete paremat kooskõlastamist;

Erivaldkonnad

41. võtab teadmiseks komisjoni „Energia 2020” algatuse; nõuab tungivalt, et komisjon teeks kõik energia siseturu paketi täielikuks rakendamiseks; julgustab komisjoni, seni kuni ei ole täielikult saavutatud avatud ja konkurentsivõimelist energia siseturgu, aktiivselt jälgima konkurentsi energiaturgudel, eriti kui kommunaal-ettevõtete erastamise tekitab monopoolseid ja oligopoolseid turge;

42. tuletab meelde, et kolmanda energiapaketi rakendamise alguses paluti komisjonil hoolikalt jälgida konkurentsi taset, sest vaatamata turu järkjärgulisele avamisele 1990. aastate keskel esindavad kolm suurimat turuosalist endiselt umbes 75% (elektrienergia) või üle 60% (gaas) turust; palub komisjonil välja anda suunised, et parandada taastuvenergia võrkupääsu;

43. tuletab meelde oma üleskutset komisjonile uurida järgmises aastaaruandes, missuguses ulatuses võib elutähtsa tooraine tarnijate kontsentratsioon hakata kahjustama kliendisektorite tegevust ning keskkonnahoidlikumat majandust, sest mõned neist on äärmiselt olulised selliste keskkonnahoidlike tehnoloogiate kasutuselevõtuks nagu päikesepaneelid ja liitiumioonakud;

44. palub komisjonil suurendada jõupingutusi, et avada reitinguagentuuride sektor konkurentsile, eelkõige seoses turule sisenemise takistuste, väidetava kartellitegevuse ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamisega; kutsub komisjoni üles tagama, et kõik reitinguagentuurid järgiksid usaldusvääruse, avalikustamise, läbipaistvuse ja huvide konflikti käsitlemise kõrgeid standardeid, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruses (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta ⁽¹⁾, et tagada reitingute kvaliteet;

45. nõuab, et komisjon jälgiks aktiivselt toorainega seotud turgudel toimuvat arengut, järgides Euroopa Ülemkogu 2008. aasta juuni järeldusi (lõige 40), ning esitaks finantsinstrumentide turgude direktiivi ja turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi raamistiku läbivaatamisel ambitsioonikad seadusandlikud ettepanekud, et takistada spekulatiivseid tehinguid, mis kahjustavad Euroopa tööstust ning tekitavad moonutusi ühtsel turul;

46. rõhutab, et USA, Ühendkuningriigi ja Jaapani reguleerivate asutuste hiljuti läbi viidud uuringud näitasid, et vastavalt tõenditele manipuleerisid USA ja Euroopa pangad kriisi ajal LIBORI intressimääradega; väljendab sellega seoses muret niisuguse tegevuse tagajärjel tekkinud turumoonutuse pärast;

47. ergutab komisjoni uurima konkurentsi olukorda jaekaubandussektoris, eelkõige turgu valitsevate jaemüügikettide turuvõimu väidetava kuritarvitamise tagajärgi, mis negatiivselt mõjuvad väikestele jaemüüjatele ja tootjatele eeskätt põllumajanduses ja toiduaineteturul;

48. tuletab meelde oma nõuet komisjonile viia põllumajanduslikus toidutööstuses läbi konkurentsiuuring, et uurida, millist mõju avaldab suurte tarnijate ja jaemüüjate turuvõim selle turu toimimisele;

49. märgib, et toiduainete tarneahel on keeruline ja toiduainete hinnakujundus ei ole läbipaistev; on seisukohal, et toiduainete tarneahela kõigi lülide kulude, protsesside, lisandväärtuse, mahtude, hindade ja marginaalide parem analüüs ja kvaliteedi läbipaistvuse suurendamine kooskõlas konkurentsiõiguse ja ärisaladuse kaitse põhimõtetega parandavad teabe kättesaadavust tarbijate jaoks ja toiduahela hindade läbipaistvust ning et seeläbi suurendataks tarbijate valikuvõimalusi ja välditakse nende ebaõiglast diskrimineerimist; tunneb heameelt toiduainete tarneahela toimimise parandamise kõrgetasemelise foorumi asutamise ja selle positiivse mõju üle kaubandustavade parandamisele;

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 1.

Neljapäev, 2. veebruar 2012

50. kordab oma üleskutset komisjonile viia läbi sektoriuuring, mis käsitleb internetireklaami ja otsingu-mootoreid;
51. kordab nõuet viia läbi uuring riigihanke eeskirjade kohaldamise kohta ning kas riikidevahelised erinevused toovad kaasa konkurentsimoontusi;
52. rõhutab, et kõiki transpordiliike hõlmava siseturu väljakujundamine peab olema ja jääma Euroopa transpordipoliitika peamiseks eesmärgiks;
53. jagab komisjoni seisukohta, et ELis puudub endiselt piisavalt omavahel ühendatud, koostalitlusvõimeeline ja tõhus piiriülene transpordi infrastruktuuri võrgustik, mis on ausaks konkurentsiks siseturu väljakujundamisel hädavajalik;
54. on seisukohal, et konkurensipoliitika peaks aitama edendada ja rakendada avatud standardeid ja koostalitlust, et vältida olukorda, kus turuosalejate vähemus takistab tarbijatel ja klientidel uute tehnoloogiate kasutamist;
55. võtab teadmiseks konkurentsivõime rändlusturul ja toonitab hindade läbipaistvuse parandamise vajadust; tunneb seoses sellega heameelt ELi uute telekommunikatsiooni raameeskirjade üle ja komisjoni ettepaneku üle võtta vastu III rändlusmäärus (COM(2011)0402), millega tehakse ettepanek kehtestada struktuursed meetmed hulgituru konkurentsivõime parandamiseks ja mis tooks oodatavalt kasu jaeturu konkurentsivõime, hindade ja tarbijate valikuvõimaluse osas; eelkõige nõuab tungivalt, et komisjon täidaks Euroopa digitaalse tegevuskavas (COM(2010)0245/2) seatud eesmärgi, et rändlus- ja siseriiklike tariifide vahelised erinevused kaotataks 2015. aastaks;
56. rõhutab, et väga oluline on suurendada konkurentsivõime lairibaturul, et täita Euroopa 2020. aasta eesmärk tagada kõigile Euroopa kodanikele lairibateenuste täielik kättesaadavus, mis tooks kasu nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele; palub komisjonil uurida võimalikke juhtumeid, kus juurdepääsu lairibateenustele on riiklikul tasandil piiratud;
57. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks, mil määral võib teatud sektorites liiga vaba ELi saastekvootide jagamine moonutada konkurentsivõime, sest kvoodid, mille tõhusus on alates majandustegevuse aeglustumisest vähenenud, on andnud teatud ettevõtjatele juhusliku kasumi saamise võimaluse ning vähendanud nende stiimuleid aidata kaasa keskkonnahoidlikule majandusele üleminekule;
58. tuletab meelde, et komisjon on algatanud liikmesriikide vastu terve rea rikkumismenetlusi esimese raudteepaketi mittenõuetekohase rakendamise eest;
59. palub komisjonil tagada, et õhustranspordi sektoris sõlmitavad riikidevahelised kahepoolsed kokkulepped ei annaks kindlatele lennujaamadele ühest riigist teise lendamisel ametlikke eeliseid;
60. nõuab tungivalt, et komisjon analüüsiks lennundussektorit, eelkõige lennuettevõtjatevahelisi lepinguid (*code-share agreements*), mis paljudel juhtudel ei tule tarbijatele kasuks, vaid ainult muudavad turu suletumaks, mis toob kaasa turgu valitseva seisundi kuritarvitusi ja kartelle ettevõtjate vahel, kes muidu peaksid tegutsema konkurentsivõime alusel;
61. ootab huviga 2005. aasta lennundussektori suuniste kohaldamise üldsusega konsulteerimise tulemusi; ergutab komisjoni hoolikalt kontrollima lennuettevõtjatele antava sotsiaalse ja ümberkorralduseks mõeldud abi hindamist puudutavaid sätteid, et teha selgeks, kas tänastes turutingimustes suudavad need endiselt pakkuda lennuettevõtjatele võrdseid tingimusi või tuleb need läbi vaadata;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

62. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema rahvusvaheliste lennuettevõtjate vahel konkurentsimoonutuste vältimiseks ja ausa konkurentsi tagamiseks mis tahes diskrimineerivate meetmete vastu, mida ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud lepingutega seoses võidakse võtta;

63. rõhutab vajadust viia lõpule ühtse Euroopa taeva projekt, milles esitatakse tulemuslikkuse kava, et tagada teenuste hinnakujunduse läbipaistvus;

64. kordab, et ühe transpordiliigi piires ja eri transpordiliikide vahel ausama konkurentsi loomiseks tuleb jõustada lennupiletite tegelike, läbipaistvate ja täielike hindade näitamise kohustus ja selle täitmist rangelt jälgida;

65. ootab huviga, millised tulemused on komisjoni ja parlamendi uuringutel sadamastruktuuride rahastamise kohta, nende tulemuste põhjal peaks mõlemal institutsioonil olema võimalik hinnata, kas praeguseid eeskirju kohaldatakse ühtselt või tuleb need uuesti kindlaks määrata;

Parlamendi ja komisjoni vaheline konkurentsialoog

Konkurentsialoog

66. tunneb heameelt komisjoni asepresidendi Joaquín Almunia osalemise üle arvamuste vahetuses parlamendiga ning konkurentsi peadirektoraadi poolt selle aasta jooksul korraldatud infotundides ülesnäidatud koostöövalmiduse üle; on arvamusel, et parlamendiliikmete ja konkurentsi peadirektoraadi peadirektori igaaastased kohtumised on hea tava, mida tuleks jätkata;

67. nõuab komisjoni konkurentsiaruande 40. aastapäeva puhul sellise kokkuleppe sõlmimist parlamendi ja komisjoni vahel, mis näeks ette konkurentsipoliitikat käsitleva laiaulatusliku dialoogi, mis tugevdaks Euroopa Parlamendi kui otse valitava ja Euroopa kodanikke esindava organi rolli; märgib, et see praktiline kord süvendaks olemasolevat dialoogi ning võib-olla, ilma et see piiraks aluslepingu kohast komisjoni ainupädevust, institutsionaliseeriks parlamendi ja komisjoni korrapärase dialoogi, nähes ette menetlused ja kohustused seoses parlamendi soovitude järelmeetmetega;

Iga-aastane konkurentsiaruanne

68. nõuab tungivalt, et komisjon lisaks oma aastaaruandesse järgmised punktid:

- ülevaade aasta jooksul vastu võetud seadusandlikest ja muudest kui seadusandlikest, siduvatest ja mittesiduvatest õigusaktidest koos muudatuste põhjendustega;
- kokkuvõtte parlamendilt ja sidusrühmadelt avalike konsultatsioonide käigus saadud seisukohtadest koos põhjendustega, miks komisjon on mõned avaldatud seisukohad aktsepteerinud, kuid teisi mitte;
- ülevaade meetmetest, mida komisjon on kõnealuse aasta jooksul võtnud, et parandada oma otsuste tegemise läbipaistvust ja õiguskindlust; see osa peaks hõlmama aruannet parlamendiga peetava konkurentsialoogi kohta;

Iga-aastane konkurentsialane tööprogramm

69. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks iga aasta alguses oma konkurentsialase tööprogrammi, sealhulgas loetelu siduvatest ja mittesiduvatest konkurentsialastest õigusaktidest, mida saabuval aastal kavatsetakse vastu võtta, ning kavandatavatest avalikest aruteludest;

Neljapäev, 2. veebruar 2012

70. rõhutab, et konkurentsivolinik peaks nii aruannet kui ka tööprogrammi tutvustama majandus- ja rahanduskomisjonis;

*

* *

71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
